**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**
**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ**
**«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ**
**ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**
**ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА»**

**Циклова комісія** *Бухгалтерського обліку та суспільних дисциплін*

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Світлана ЛАНСЬКА
« 9 » вересня 2026 р.

# ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

## *Фінанси*

**для здобувачів фахової передвищої освіти**

| | |
|---|---|
| **освітньо-професійний ступінь** | фаховий молодший бакалавр |
| **галузь знань** | 07 Управління та адміністрування |
| **спеціальність** | 071 Облік та оподаткування |
| **освітньо-професійна програма** | Бухгалтерський облік |
| **відділення** | Комп'ютерних технологій та систем |
| **група (-и)** | БО-25-1 |
| **вид дисципліни** | Обов'язкова |

Розробник (-и) *Галевич Оксана, викладач спецдисциплін, вища кваліфікаційна категорія*

Програму розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії Бухгалтерського обліку та суспільних дисциплін

_____ О. ГРИГОР'ЄВА
(підпис) (ініціал та прізвище)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2026 року

УЗГОДЖЕНО із методистом відділення

_____ А. КОЗЕЛЬСЬКА
(підпис) (ініціал та прізвище)

**Дніпро**
**2026 рік**

# АНОТАЦІЯ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Фінанси» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра за галуззю знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, освітньої програми Бухгалтерський облік.

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є фінансові відносини, що виникають між державою, юридичними та фізичними особами.

**Міждисциплінарні зв'язки**: політична економія, економіка підприємств, гроші та кредит, податкова система, казначейська справа.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

1. Теоретичні основи та суть фінансів і фінансів підприємств
2. Бюджетна система
3. Фінансові ринки

# 1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| | |
|---|---|
| **Шифр за ОПП/ Назва** | ОК2.1 / Фінанси |
| **Загальна кількість годин** | 120 |
| **Кількість кредитів ECTS** | 4 |
| **Змістових модулів** | 3 |
| **Рік підготовки** | 2-й |
| **Семестр** | 3-й |
| **Лекції** | 44 год. |
| **Практичні, семінарські** | 10 год. |
| **Лабораторні** | --- |
| **Самостійна робота** | 66 год. |
| **Вид контролю** | залік |
| **Покликання на електронний курс в Moodle** | *https://moodle.krkm.dnu.edu.ua/course/view.php?id=171* |
| **Контактна інформація викладача у корпоративному середовищі Google Workspace for Education** | *Oksana.Galevich@krkm.dnu.edu.ua* |

## 2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси» є формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фінанси» є вивчення суті і характерних ознак фінансів, їх роль і місце в економічній системі, основ фінансової політики держави і механізму реалізації, сфер і ланок фінансової системи та їх взаємодії.

**Дисципліна забезпечує здобуття таких компетентностей згідно з ОПП:**

| Компоненти ОПП | Компетентності випускника |
|---|---|
| ЗК03 | Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово |
| ЗК06 | Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях |
| ЗК07 | Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності |
| СК07 | Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність господарських і фінансових операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань |
| СК09 | Здатність використовувати знання національних стандартів обліку |
| СК13 | Здатність до опанування теоретико-методичних засад та правового механізму функціонування грошей, кредиту та банківської сфери, їх сутності та функцій у ринковій економіці, ролі кредитної системи та грошово-кредитних відносин, пов’язаних з формуванням та використанням фондів грошових коштів |

**Результати навчання за дисципліною відповідають результатам навчання освітніх компонентів ОПП:**

| Компоненти ОПП | Результати навчання |
|---|---|
| РН01 | Знати економічні категорії та закони для розуміння зв’язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах |
| РН23 | Розуміти закономірності у сфері фінансових відносин держави, суб’єктів господарювання та населення, володіти базовими знаннями з теорії і практики використання грошей, їх впливу на процес відтворення, опанувати методи аналізу й оцінки грошової і фінансово-кредитної політики |

# 3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| Назви змістових модулів і тем | Кількість навчальних годин | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | усього | аудиторні | з них | | | самостійна робота студентів |
| | | | лекції | практичні, семінарські заняття | лабораторні заняття | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| **Модуль 1 Теоретичні основи та суть фінансів і фінансів підприємств** | | | | | | |
| **Тема 1.1** Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів | 8 | 4 | 4 | - | - | 4 |
| **Тема 1.2** Фінансова політика держави | 6 | 2 | 2 | - | - | 4 |
| **Тема 1.3** Фінансова система | 8 | 2 | 2 | - | - | 6 |
| **Тема 1.4** Фінанси суб'єктів господарювання | 16 | 8 | 4 | 4 | - | 8 |
| *Разом за модулем 1* | 38 | 16 | 12 | 4 | - | 22 |
| **Модуль 2 Бюджетна система** | | | | | | |
| **Тема 2.1** Податки | 12 | 8 | 6 | 2 | - | 4 |
| **Тема 2.2** Бюджет | 12 | 8 | 8 | - | - | 4 |
| **Тема 2.3** Державний кредит і державний борг | 10 | 6 | 4 | 2 | - | 4 |
| **Тема 2.4** Місцеві фінанси | 6 | 2 | 2 | - | - | 4 |
| **Тема 2.5** Державні фонди соціального забезпечення | 6 | 2 | 2 | - | - | 4 |
| *Разом за модулем 2* | 46 | 26 | 22 | 4 | - | 20 |
| **Модуль 3 Фінансові ринки** | | | | | | |
| **Тема 3.1** Страховий ринок | 12 | 4 | 4 | - | - | 8 |
| **Тема 3.2** Фінансовий ринок | 14 | 6 | 4 | 2 | - | 8 |
| **Тема 3.3** Міжнародні фінанси | 10 | 2 | 2 | - | - | 8 |
| *Разом за модулем 3* | 36 | 12 | 10 | 2 | - | 24 |
| **Усього годин** (у відповідності з навчальним планом) | 120 | 54 | 44 | 10 | - | 66 |

# 4 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## 4.1 Аудиторні заняття

| № з/п | Назва змістових модулів, тем, зміст занять | Вид заняття | Кількість годин | Перелік навчально-методичної літератури |
|---|---|---|---|---|
| **Модуль 1 Теоретичні основи та суть фінансів і фінансів підприємств** | | | | |
| Тема 1.1 Предмет фінансової науки. Суть і функції фінансів | | | | |
| 1 | Соціально - економічна сутність фінансів. Фінанси в системі ринкових відносин | Вступна лекція | 2 | [4] с.5-7 |
| 2 | Функції фінансів, фінансові категорії | Лекція з елементами бесіди | 2 | [4] с.7-10 |
| Тема 1.2 Фінансова політика держави | | | | |
| 3 | Державне управління фінансами в Україні. Організація фінансового контролю в державі | Інформаційна лекція | 2 | [4] с.48-53 |
| Тема1. 3 Фінансова система | | | | |
| 4 | Діяльність фінансової системи держави як предмет фінансового права | Інформаційна лекція | 2 | [4] с.58-62 |
| Тема 1.4 Фінанси суб'єктів господарювання | | | | |
| 5 | Фінанси підприємств як основа фінансової системи. Сутність і функції фінансів підприємств | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [4] с. 178-180 |
| 6 | *Практична робота №1* Розрахунок різних видів прибутку та податку на прибуток | практичне заняття | 2 | [4] с. 189-192 |
| 7 | Розрахунок амортизаційних відрахувань | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [4] с. 180-186 |
| 8 | *Практична робота №2* Розрахунок лізингових платежів | практичне заняття | 2 | [4] с. 186-189 |
| Усього годин за модулем | | | 16 | |
| **Модуль 2 Бюджетна система** | | | | |
| Тема 2.1 Податки | | | | |
| 9 | Економічна сутність і функції податків. Складові податку та їх характеристика | Інформаційна лекція | 2 | [2, 4] с. 68-73 |
| 10 | Податкова система і податкова політика держави. Класифікація | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [2, 4] с.73-75 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | податків | | | |
| 11 | Розрахунок суми податку з доходів фізичних осіб | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [2,4] с. 75-77 |
| 12 | *Практична робота №3* Розрахунок податку на додану вартість | практичне заняття | 2 | [2,4] с.79-86 |
| Тема 2.2 Бюджет | | | | |
| 13 | Економічна сутність і призначення бюджету | Інформаційна лекція | 2 | [4] с.92-94 |
| 14 | Бюджетна система та принципи її побудови | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [4] с.101-105 |
| 15 | Бюджетний процес в Україні | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [4] с.105-108 |
| 16 | Сутність дефіциту бюджету та причини його виникнення | Лекція з елементами бесіди | 2 | [4] с. 108-113, [1] |
| Тема 2.3 Державний кредит і державний борг | | | | |
| 17 | Державний кредит і державні запозичення. Їх класифікація | Проблемна лекція | 2 | [4] с.141-143 |
| 18 | Державний борг і методи управління ним | Проблемна лекція | 2 | [4] с.149-152 |
| 19 | *Практична робота №4* Операції з державними облігаційними позиками | практичне заняття | 2 | [4] с.152-157 |
| Тема 2.4 Місцеві фінанси | | | | |
| 20 | Місцеві фінанси, їх сутність і значення в економічному розвитку | Інформаційна лекція | 2 | [4] с.119-121 |
| Тема 2.5 Державні фонди соціального забезпечення | | | | |
| 21 | Загальнодержавні фонди цільового призначення, їх класифікація та характеристика | Підсумкова лекція | 2 | [4] с.162-172 |
| Усього годин за модулем | | | 26 | |
| **Модуль 3 Фінансові ринки** | | | | |
| Тема 3.1 Страховий ринок | | | | |
| 22 | Сутність, принципи, види та роль страхування | Інформаційна лекція | 2 | [4] с.220-223, [3] |
| 23 | Класифікація страхування | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [4] с.223-226 |
| Тема 3.2 Фінансовий ринок | | | | |
| 24 | Сутність і функції фінансового ринку | Інформаційна лекція | 2 | [4] с.240-247 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 25 | *Практична робота №5*<br>Операції з цінними паперами | практичне заняття | 2 | [4] с.247-250 |
| 26 | Структура фінансового ринку | Лекція з елементами самостійної роботи | 2 | [4] с.250-255 |
| Тема 3.3 Міжнародні фінанси | | | | |
| 27 | Сутність, функції та політика міжнародних фінансів | Підсумкова лекція | 2 | [4] с.282-298 |
| Усього годин за модулем | | | 12 | |
| **Усього годин** | | | 54 | |

## 4.2 Самостійна робота студента

4.2.1 Перелік тем для самостійного вивчення

| № з/п | Назва теми | Кількість годин |
|---|---|---|
| 1 | Генезис та еволюція фінансів | 10 |
| 2 | Фінанси домашніх господарств | 10 |
| | Разом | 20 |

4.2.2 Розрахунок часу для самостійної роботи студента за видами

| № з/п | Вид роботи | Кількість годин |
|---|---|---|
| 1 | Опрацювання програмного матеріалу, що викладається на лекціях | 10 |
| 2 | Підготовка до лабораторних робіт | -- |
| 3 | Підготовка до практичних та семінарських занять | 20 |
| 4 | Виконання індивідуальних завдань (рефератів, творчих, розрахунково-графічних робіт, презентацій тощо) | -- |
| 5 | Підготовка до контрольних заходів | 10 |
| 6 | Курсове проектування | -- |
| 7 | Підготовка до підсумкового контролю | 6 |
| | **Разом** | 46 |

# 5 ОПИС МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Змістовий модуль з дисципліни «Фінанси» - це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з дисципліни і містить у собі декілька лекційних тем, практичних занять.

Поточно-модульний контроль (ПМК) - це один з видів контролю стану засвоєння знань та вмінь студента з модуля навчальної дисципліни. Поточно-модульний контроль включає оцінювання знань студента під час проведення практичних робіт, виконання завдань самостійної роботи, тестування, контрольної роботи тощо.

Рейтинговий показник з дисципліни «Фінанси» - це числова величина, яка дорівнює сумі набраних студентом балів під час вивчення та контролю знань з усіх модулів дисципліни за встановленою для даної дисципліни шкалою розподілу балів.

Навчальний процес здійснюється в таких організаційних формах: лекційні заняття, самостійна робота студентів, практичні роботи, контрольні заходи (тестування, контрольні роботи).

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни).

У межах кожного модулю дисципліни кількість балів розподіляється за різними видами навчальної діяльності студента. Для цього розроблена система розподілу балів за різними видами навчальної діяльності.

Результати поточно-модульного контролю виставляються в журналах обліку роботи студентів.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру. Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником суму балів менше 60, то він допускається до повторного складання модульного контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання контролю зобов'язаний у терміни, визначені навчальною частиною, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

## 5.1 РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

| Поточне тестування та самостійна робота | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Модуль №1 | | | | | Модуль № 2 | | | | | |
| Т1.1 | Т1.2 | Т1.3 | Т1.4 | М1 | Т2.1 | Т2.2 | Т2.3 | Т2.4 | Т2.5 | М2 |
| 10 | 5 | 5 | 20 | 40 | 10 | 5 | 10 | 5 | 5 | 35 |

| Поточне тестування та самостійна робота | | | | Сума |
|---|---|---|---|---|
| Модуль № 3 | | | | |
| Т3.1 | Т3.2 | Т3.3 | М3 | |
| 5 | 10 | 10 | 25 | 100 |

## 6 СХЕМА ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

### 6.1 ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:

**Поточний контроль**

**Поточний контроль**

| **Форма оцінювання** | **Максимальна кількість балів** |
|---|---|
| тестування | 30 |
| практична робота | 50 |
| усне опитування | 20 |
| контрольна робота | - |
| **Максимальна кількість балів за поточне оцінювання** | 100 |

**Семестровий контроль**

| **Форма оцінювання** | **Максимальна кількість балів** |
|---|---|
| Залік | Виставляється за результатами поточного оцінювання |

## 6.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

| **Тестування**<br><br>Кожна тестова робота включає 10 завдань. За кожну вірну відповідь на завдання студент може отримати 1 бал за рейтинговою шкалою оцінювання.<br>Результати контролю виражаються оцінкою, яка фіксується в навчальних документах, відображаючи рівень досягнень студентів | |
|---|---|
| **Бали** | **Критерій** |
| 5 | Від 9 до 10 балів за рейтинговою оцінкою - студент засвоїв вивчений матеріал в повному обсязі, знає економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах, розуміє закономірності у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання та населення, володіє базовими знаннями з теорії і практики використання грошей, їх впливу на процес відтворення, опановує методи аналізу й оцінки грошової і фінансово-кредитної політики |
| 4 | Від 7 до 8 балів за рейтинговою оцінкою - студент недостатньо повністю засвоїв матеріал, розуміє місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів, не повністю здатен розуміти методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації, має знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності |
| 3 | Від 5 до 6 балів за рейтинговою оцінкою - студент важко відтворює навчальний матеріал, не здатен систематизувати інформацію про економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах, погано розуміє закономірності у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання та населення. |
| 2 | Від 1 до 4 балів за рейтинговою оцінкою - студент має недостатні знання і засвоєння вивченого матеріалу, не здатен використовувати методи аналізу й оцінки грошової і фінансово-кредитної політики, не володіє базовими знаннями з теорії і практики використання грошей |
| 0 | студент не виконав завдання |
| Оцінка є характеристикою результатів навчальної діяльності студента, дає уяву про стан його знань та вмінь та міру їх відповідності вимогам державних стандартів.<br>Об'єктивно виставлена оцінка є важливим стимулом розвитку пізнавальних інтересів студентів, формування працелюбства, відповідальності, самостійності та інших важливих якостей особистості | |

| **Практичні роботи**<br><br>Студент повинен виконати запропоновані практичні завдання самостійно, охайно, в повному обсязі. Роботи захищаються в індивідуальному порядку до закінчення практичного заняття або на спеціально призначених консультаційних заняттях. Студент може отримати наступні бали: | |
|---|---|
| **Бали** | **Критерій** |
| 10 | робота виконана в повному обсязі, охайно оформлена, не має помилок та зауважень. Студент опанував пройдений матеріал та засвоїв практичні навички. Повністю знає економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах |
| 8 | робота виконана в повному обсязі, охайно оформлена, має незначні помилки та зауваження. Студент опанував пройдений матеріал та засвоїв практичні навички. Повністю знає економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах Робота здана не у встановлений термін. |
| 6 | робота виконана на 60 %, має помилки та зауваження. Не повністю знає економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. Робота здана не у встановлений термін. |
| 4 | робота виконана на 50 %, має помилки та зауваження. Студент погано засвоїв пройдений матеріал. Робота здана не у встановлений термін. |
| 2 | робота виконана менше ніж на 50%. Студент погано засвоїв пройдений матеріал. |
| 0 | робота не виконана, або виконана невірно |

## ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою | |
|---|---|---|---|
| | | За 4-бальною шкалою | За 12-бальною шкалою |
| 98-100 | **A** | відмінно | 12 |
| 94-97 | | | 11 |
| 90-93 | | | 10 |
| 85-89 | **B** | добре | 9 |
| 80-84 | **BC** | | 8 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 74-79 | **C** | | 7 |
| 70-73 | **D** | задовільно | 6 |
| 64-69 | **DE** | | 5 |
| 60-63 | **E** | | 4 |
| 35-59 | **FX** | незадовільно | 3 |
| 17-34 | **F** | | 2 |
| 0-16 | | | 1 |

# 7 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

*Складові навчально-методичного комплексу містять*

1 Програму навчальної дисципліни (силабус);

2 Плани проведення лекцій (методичні матеріали, конспекти лекцій);

3 Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять (методичні вказівки);

4 Пакети завдань для проведення контрольних робіт (комплексної);

5 Пакети завдань для поточного опитування та перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу.

## 8 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1 Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI, зі змінами та доповненнями.

2 Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI, зі змінами та доповненнями.

3 Про страхування; Верховна Рада України; Закон від 18 листопада 2021 р. № 1909 - IX , зі змінами та доповненнями.

4 Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси [Текст] : підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. – 317с.

5 Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси [Текст]: Підручник/ Грушко В.І - К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017.- 660 с.

## 9 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1 www.bank.gov.ua [Електронний ресурс]

2 https://minfin.com.ua [Електронний ресурс]

3 http://zakon.rada.gov.ua [Електронний ресурс]